

01000392302950008

3015

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 39

23 Φεβρουαρίου 1995

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 52

Προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/628/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του άρθρου 1 παρ. 1, 3 και 5 του Ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (Α' 70) και το άρθρο 65 του Ν. 1892/90 (Α' 101),

β) του άρθρου 20 παρ. 1 περίπτ. 4) και 5) του Ν. 248/1914 «Περί οργανώσεως της Ζωοτεχνικής και Κτηνιατρικής Υπηρεσίας» (Α' 110), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο μόνο του Α.Ν. της 23.1.1936 «περί συμπληρώσεως του Ν. 248/1914» (Α' 47),

γ) του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α' 137), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154),

δ) της αριθμ. 6033/1994 απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Γεωργίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Γεωργίας ....», (Β' 550).

2. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δ/τος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

3. Την αριθμ. 416/1994 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του Υφυπουργού Γεωργίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η θέσπιση όρων για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/628/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1991 «για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και για την τροποποίηση των οδη-

γίων 90/425/ΕΟΚ και 91/496/ΕΟΚ» (Ε.Ε. αρ. L340 της 11.12.1991, σελ. 17).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2

(άρθρο 1 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

1. Το παρόν Δ/γμα εφαρμόζεται στις μεταφορές:

α) των κατοικίδιων μονόπλων, βοοειδών, αιγοπροβάτων και χοίρων,

β) των πουλερικών και των κατοικίδιων πτηνών και κουνελιών,

γ) των κατοικίδιων σκύλων και γάτων,

δ) άλλων θηλαστικών και πτηνών,

ε) άλλων σπονδυλωτών και ψυχρόαιμων ζώων.

2. Το παρόν Δ/γμα δεν εφαρμόζεται:

α) στις μεταφορές ζώων συντροφιάς που ταξιδεύουν με τον ιδιοκτήτη τους, εφόσον δεν πρόκειται για μεταφορά εμπορικής φύσης,

β) υπό την επιφύλαξη τυχόν διατάξεων που εφαρμόζονται εν προκειμένω, στις μεταφορές ζώων που πραγματοποιούνται:

– σε απόσταση το πολύ 50ΚΜ από την αρχή της μεταφοράς των ζώων έως τον τόπο προορισμού, ή

– από τους κτηνοτρόφους ή εκτροφείς μέσω αγροτικών οχημάτων ή μεταφορικών μέσων που τους ανήκουν στην περίπτωση που οι γεωγραφικές συνθήκες επιβάλλουν εποχιακή μετανάστευση για ορισμένα είδη ζώων, χωρίς εμπορικό σκοπό.

Άρθρο 3

(άρθρο 2 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Δ/τος εφαρμόζονται, εφόσον παραστεί ανάγκη, οι ορισμοί των άρθρων 3, 16, 32 και 55 του Π.Δ/τος 420/1993 (Α' 179).

2. Επίσης, νοείται ως:

α) «μεταφορικό μέσο»: τα μέρη των οδικών οχημάτων, σιδηροδρομικών οχημάτων, σκαφών και αεροσκαφών που χρησιμοποιούνται για τη φόρτωση και τη μεταφορά των ζώων, καθώς και τα κιβώτια χερσαίας, θαλάσσιας ή εναέριας μεταφοράς,

β) «μεταφορά»: κάθε μετακίνηση ζώου με μεταφορικό μέσο, η οποία περιλαμβάνει φόρτωση και εκφόρτωση του ζώου,

γ) «σημείο στάσης»: ο τόπος όπου διακόπτεται το ταξίδι, για να αναπαυθούν, να σιτιστούν ή να ποτιστούν τα ζώα,

δ) «σημείο μεταφόρτωσης»: ο τόπος όπου διακόπτεται η μεταφορά για να μεταφορτωθούν τα ζώα από ένα μεταφορικό μέσο σε άλλο,

ε) «τόπος αναχώρησης»: ο τόπος όπου υπό την επιφύλαξη του άρθρου 2 παρ. 2 στοιχείο β) το ζώο πρωτοφορτώνεται στο μεταφορικό μέσο, καθώς και όλοι οι τόποι στους οποίους τα ζώα έχουν εκφορτωθεί και στεγαστεί επί δέκα τουλάχιστον ώρες και όπου έχουν ποτιστεί, σιτιστεί και τύχει, ενδεχομένως, ιατρικής ή άλλης φροντίδας, εξαιρουμένων των σημείων στάσης ή μεταφόρτωσης.

Μπορούν, επίσης, να θεωρηθούν ως τόποι αναχώρησης οι αναγνωρισμένες αγορές και τα αναγνωρισμένα κέντρα συγκέντρωσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις:

– όταν ο πρώτος τόπος φόρτωσης των ζώων απέχει λιγότερο από 50KM από τις εν λόγω αγορές ή κέντρα συγκέντρωσης,

– όταν στην περίπτωση που η αναφερομένη στην πρώτη περίπτωση απόσταση υπερβαίνει τα 50KM, τα ζώα έχουν αναπαυθεί για μία περίοδο της οποίας η διάρκεια καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που θεσπίζονται εκάστοτε βάσει του άρθρου 17 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ του Συμβουλίου (Ε.Ε. αρ. L 340) και έχουν ποτιστεί και σιτιστεί πριν επαναφορτωθούν.

στ) «τόπος προορισμού»: ο τόπος όπου το ζώο εκφορτώνεται για τελευταία φορά από το μεταφορικό μέσο, εξαιρουμένων των σημείων στάσης και των σημείων μεταφόρτωσης,

ζ) «ταξίδι»: η μετακίνηση από τον τόπο αναχώρησης στον τόπο προορισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟ/Η ΠΡΟΣ ΆΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 4

(άρθρο 3 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

1. α) Η μεταφορά των ζώων στη χώρα μας και προς ή από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το παρόν δ/γμα και όσον αφορά τα ζώα που αναφέρονται στο:

– άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο α), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου I του παραρτήματος,

– άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο β), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου II του παραρτήματος,

– άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο γ), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου III του παραρτήματος,

– άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο δ), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου IV του παραρτήματος,

– άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο ε), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου V του παραρτήματος.

β) Τα ζώα μεταφέρονται μόνον εφόσον είναι ικανά για το προβλεπόμενο ταξίδι και εφόσον έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα για την περιποίησή τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και κατά την άφιξη στον τόπο προορισμού.

Ασθενή ή τραυματισμένα ζώα δεν θεωρούνται ικανά προς μεταφορά. Ωστόσο, η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται:

i) στα ελαφρώς τραυματισμένα ή ασθενή ζώα, για τα οποία η μεταφορά δεν συνιστά άσκοπη ταλαιπωρία,

ii) στα ζώα που μεταφέρονται για επιστημονικές έρευνες, οι οποίες εγκρίνονται από την αρμόδια κατά το άρθρο 3 του Π.Δ. 420/93 (Α' 179) Κτηνιατρική Αρχή του Υπουργείου Γεωργίας.

γ) Σε περίπτωση ασθένειας ή τραυματισμού των ζώων κατά τη μεταφορά παρέχονται σε αυτά οι πρώτες βοήθειες το ταχύτερο δυνατόν.

Ενδεχομένως, παρέχεται η προσήκουσα κτηνιατρική αγωγή και εν ανάγκη, τα ασθενή ή τραυματισμένα ζώα οδηγούνται σε επείγουσα σφαγή, κατά τρόπο που να μην υποφέρουν ασκόπως.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου επιτρέπεται η μεταφορά ζώων μόνο για επείγουσα κτηνιατρική αγωγή ή επείγουσα σφαγή, υπό συνθήκες μη ανταποκρινόμενες στους ορισμούς του παρόντος Δ/τος.

Η μεταφορά αυτή επιτρέπεται μόνο εφόσον τα εν λόγω ζώα δεν πρόκειται να υποφέρουν ασκόπως ή να υποστούν κακή μεταχείριση εξαιτίας της μεταφοράς.

Άρθρο 5

(άρθρο 4 της οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

Καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού, τα ζώα αναγνωρίζονται και καταγράφονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του Π.Δ/τος 420/93 και συνοδεύονται από τα έγγραφα τα οποία προβλέπει η κείμενη νομοθεσία έτσι ώστε η αρμόδια κατά το ως άνω Διάταγμα (άρθρο 3) Κτηνιατρική Αρχή του Υπουργείου Γεωργίας να μπορεί να προσδιορίσει:

- την καταγωγή και τον κύριο των ζώων,
- τον τόπο αναχώρησης και τον τόπο προορισμού,
- την ημερομηνία και την ώρα αναχώρησης.

Άρθρο 6

(άρθρο 5 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί μεταφορές ζώων για εμπορικούς σκοπούς πρέπει:

α) να έχει καταγραφεί σε μητρώο, ώστε να μπορεί η αρμόδια κατά το άρθρο 3 του Π.Δ. 420/93 Κτηνιατρική Αρχή του Υπουργείου Γεωργίας να ελέγχει την τήρηση των απαιτήσεων του παρόντος Δ/τος,

β) να χρησιμοποιεί για τη μεταφορά των ζώων, στα οποία αναφέρεται το παρόν Δ/γμα, μεταφορικά μέσα που επιτρέπουν την τήρηση των απαιτήσεων που προβλέπονται στο παράρτημα,

γ) να μη διενεργεί ή να μην αναθέτει τη μεταφορά των ζώων υπό συνθήκες που να εγκυμονούν κινδύνους τραυματισμού ή άσκοπης ταλαιπωρίας τους.

2. Ο υπεύθυνος της επιχείρησης μεταφοράς ζώων πρέπει:

α) να αναθέτει τη μεταφορά των ζώων σε προσωπικό που έχει τις απαιτούμενες γνώσεις για να περιποιείται καταλλήλως τα μεταφερόμενα ζώα εάν παραστεί ανάγκη,

β) να καταρτίζει, για ταξίδια που διαρκούν περισσότερο από 24 ώρες από τον τόπο αναχώρησης και λαμβάνοντας υπόψη τον τόπο προορισμού, το ακολουθητέο δρομολόγιο-συμπεριλαμβανομένων των τυχόν σημείων στάσης ή μεταφόρτωσης των ζώων – κατά τρόπο ώστε τα ζώα να αναπαυθούν, να σιτιστούν, να ποτιστούν και ενδεχομένως, να εκφορτωθούν και να στεγαστούν σύμφωνα με τις επιταγές του παρόντος Δ/τος για το εκάστοτε είδος μεταφερομένου ζώου,

γ) να μπορεί να αποδείξει, ανάλογα με τα μεταφερόμενα είδη και εφόσον πρόκειται να διανυθεί διαδρομή που διαρκεί άνω των 24 ωρών, ότι έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες σίτισης και ποτίσματος των ζώων καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού, ακόμα και εάν το δρομολόγιο τροποποιηθεί ή εάν το ταξίδι διακοπεί για άσχετους λόγους,

δ) να βεβαιώνει, ότι τα ζώα θα μεταφερθούν στον τόπο προορισμού τους χωρίς καθυστέρηση, ανεξάρτητα από τον κανονικό χρόνο ανάπαυσης που διαθέτουν οι οδηγοί,

ε) να φροντίζει, ώστε το πρωτότυπο του δρομολογίου που αναφέρεται στο στοιχείο β), συμπληρωμένο με την ημερομηνία, τον τόπο και την ώρα αναχώρησης να συνοδεύει τα μεταφερόμενα ζώα καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού,

στ) να φυλάττει, επί χρονικό διάστημα, που καθορίζει η αρμόδια αρχή, αντίγραφο του προαναφερόμενου δρομολογίου, το οποίο μπορεί να επιδεικνύεται σε κάθε ζήτηση στην αρμόδια κατά το άρθρο 3 του Π.Δ. 420/93 Κτηνιατρική Αρχή του Υπουργείου Γεωργίας για τυχόν εξακρίβωση,

ζ) να βεβαιώνει, όταν τα ζώα μεταφέρονται χωρίς συνοδό, ότι ο αποστολέας έχει τηρήσει, για την αποστολή των ζώων της διατάξεις του παρόντος δ/τος και ότι ο παραλήπτης έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα για την υποδοχή των ζώων.

3. Τα σημεία στάσης, τα οποία έχουν αποφασισθεί εκ των προτέρων από τον υπεύθυνο, που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ελέγχονται από τις αρμόδιες κατά το άρθρο 3 του Π.Δ. 420/93 Κτηνιατρικές Αρχές του Υπουργείου Γεωργίας.

Άρθρο 7

(άρθρο 7 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

1. Σε περίπτωση απεργίας ή κάθε άλλης κατάστασης που παρεμποδίζει την εφαρμογή του παρόντος Δ/τος, πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να αποφεύγεται ή να περιορίζεται στο ελάχιστο κάθε καθυστέρηση κατά τη διάρκεια της μεταφοράς ή κάθε ταλαιπωρία των ζώων.

Ειδικά μέτρα πρέπει να λαμβάνονται ιδίως στους λιμένες, τους αερολιμένες, τους σιδηροδρομικούς σταθμούς, τους σταθμούς συστάσεως συρμών και τους σταθμούς μεθοριακού ελέγχου, που αναφέρονται στο άρθρο 59 του Π.Δ/τος 420/93, ώστε να επιταχύνεται η μεταφορά των ζώων, υπό όρους σύμφωνους με τις απαιτήσεις του παρόντος Δ/τος.

2. Με την επιφύλαξη άλλων υγειονομικών απαιτήσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις η αποστολή των ζώων διακόπτεται μόνο εάν αυτό είναι απαραίτητο για την καλή διαβίωση των ζώων.

Όταν η αποστολή των ζώων πρέπει να διακοπεί για διάστημα μεγαλύτερο από δύο ώρες, πρέπει να λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα, ώστε να παρέχεται περιποίηση στα ζώα και, εφόσον είναι αναγκαίο, να εκφορτώνονται και να στεγάζονται.

Άρθρο 8

(Άρθρο 8 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

Τηρουμένων των αρχών και των κανόνων ελέγχου που ορίζει το Π.Δ/γμα 420/93, οι αρμόδιες κατά το άρθρο 3 του αυτού Διατάγματος Κτηνιατρικές Αρχές του Υπουρ-

γείου Γεωργίας ελέγχου, εάν τηρούνται οι επιταγές του παρόντος Δ/τος, επιθεωρώντας χωρίς διακρίσεις:

α) τα μεταφορικά μέσα και τα ζώα κατά την άφιξή τους στον τόπο προορισμού,

β) τα μεταφορικά μέσα και τα ζώα στις αγορές, στους τόπους αναχώρησης, στα σημεία στάσης και στα σημεία μεταφόρτωσης,

γ) τις ενδείξεις που αναγράφονται στα συνοδευτικά έγγραφα.

Εξάλλου, κατά τη διάρκεια της μεταφοράς μπορούν να διενεργούνται έλεγχοι των ζώων και των μεταφορικών μέσων στο έδαφος της χώρας, εφόσον η αρμόδια κατά το άρθρο 3 του Π.Δ. 420/93 Κτηνιατρική Αρχή του Υπουργείου Γεωργίας διαθέτει πληροφορίες που της επιτρέπουν να συναγάγει ότι υπάρχει παράβαση.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν αφορούν τους ελέγχους που διενεργούνται στα πλαίσια των αποστολών που εκτελούνται χωρίς διάκριση από τις αρχές που είναι επιφορτισμένες με τη γενική εφαρμογή των νόμων στη χώρα μας.

Άρθρο 9

(άρθρο 9 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

1. Εάν κατά τη μεταφορά διαπιστωθεί ότι δεν τηρούνται ή δεν έχουν τηρηθεί οι διατάξεις του παρόντος Δ/τος, οι αρμόδιες κατά το άρθρο 3 του Π.Δ. 420/93 Κτηνιατρικές Αρχές του Υπουργείου Γεωργίας του τόπου όπου γίνεται η διαπίστωση απαιτούν από τους υπεύθυνους του μεταφορικού μέσου να λάβουν κάθε μέτρο που οι ίδιες κρίνουν αναγκαίο για την εξασφάλιση της καλής διαβίωσης των μεταφερομένων ζώων.

Αναλόγως των περιπτώσεων τα μέτρα αυτά μπορούν να συνίστανται σε ότι χρειάζεται, προκειμένου:

α) να ολοκληρωθεί το ταξίδι ή να επιστρέψουν τα ζώα στον τόπο αναχώρησης από τον πιο σύντομο δρόμο, εφόσον αυτό δεν προκαλεί άσκοπη ταλαιπωρία των ζώων,

β) να στεγαστούν προσηκόντως τα ζώα και να τους παρασχεθεί η αναγκαία περιποίηση μέχρι να επιλυθεί το πρόβλημα,

γ) να σφαγούν τα ζώα χωρίς ταλαιπωρία.

Ο προορισμός και η χρήση των σφαγίων αυτών των ζώων διέπονται από τις διατάξεις του Π.Δ/τος 599/85 (Α' 213).

2. Εάν ο υπεύθυνος της μεταφοράς δεν τηρήσει τις οδηγίες της αρμόδιας κατά το άρθρο 3 του Π.Δ. 420/93 Κτηνιατρικής Αρχής η τελευταία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα του παρόντος άρθρου και του παραρτήματος Ι του παρόντος και ενεργεί για την είσπραξη των εξόδων, που προκύπτουν από την εκτέλεσή τους και βαρύνουν τον υπεύθυνο της μεταφοράς, τα οποία βεβαιώνονται από τον προϊστάμενο της κτηνιατρικής αρχής ως δημόσιο έσοδο και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

3. Το παρόν Δ/γμα δεν θίγει τη δυνατότητα άσκησης των ένδικων μέσων που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία κατά των αποφάσεων των αρμοδίων αρχών.

Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τις αρμόδιες του άρθρου 3 του Π.Δ. 420/93 Κτηνιατρικές Αρχές πρέπει να κοινοποιούνται, με ταυτόχρονη μνεία των λόγων που υπαγόρευσαν τη λήψη τους, στον αποστολέα ή τον εντολοδόχο του καθώς και την αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους αποστολής.

Εάν ο αποστολέας ή ο εντολοδόχος του υποβάλλει σχετική αίτηση, οι αιτιολογημένες αποφάσεις πρέπει να του

ανακοινώνονται γραπτώς με μνεία των ενδίκων μέσων που προβλέπει η κείμενη εσωτερική νομοθεσία, του τύπου και των προθεσμιών μέσα στις οποίες πρέπει να ασκηθούν αυτά τα ένδικα μέσα.

Σε περίπτωση διαφοράς και εάν τα δύο μέρη συμφωνούν, μπορούν εντός προθεσμίας εντός μηνός το αργότερο, να υποβάλλουν τη διαφορά στην κρίση εμπειρογνώμονος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπειρογνώμωνων της Κοινότητας, που καταρτίζεται σύμφωνα με την κοινοτική διαδικασία.

Ο εμπειρογνώμονας αναλαμβάνει να διατυπώσει τη γνώμη του εντός προθεσμίας 72 ωρών το αργότερο.

Τα μέρη συμμορφώνονται προς τη γνωμοδότηση του εμπειρογνώμονα τηρουμένης της κείμενης κτηνιατρικής νομοθεσίας.

Άρθρο 10

(άρθρο 10 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

Οι αρμόδιες κατά το άρθρο 3 του Π.Δ. 420/93 Δ/νσεις της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας παρέχουν κάθε αναγκαία συνδρομή στους πραγματογνώμονες κτηνιάτρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους στη χώρα μας, προκειμένου να εκπληρώσουν την αποστολή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο 11

(άρθρο 11 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

1. Εφαρμόζονται οι κανόνες που προβλέπονται από το Π.Δ/γμα 420/93 Κεφάλαιο IV, Μέρος Δ' και ιδίως όσοι αναφέρονται στην οργάνωση και τη συνέχεια που δίνεται στους ελέγχους.

2. Η εισαγωγή, η διαμετακόμιση και η μεταφορά εντός και δια μέσου του εδάφους της χώρας ζώντων ζώων, που καλύπτονται από το παρόν Δ/γμα, προέλευσης τρίτων χωρών, επιτρέπεται μόνον εάν ο εξαγωγέας ή/και ο εισαγωγέας δεσμευτούν γραπτώς να τηρήσουν τους όρους του παρόντος Δ/τος κι έχουν λάβει μέτρα για το σκοπό αυτό.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 12

(άρθρο 12 της Οδηγίας 91/628/ΕΟΚ)

Οι κανόνες και οι διαδικασίες ενημέρωσης, που προβλέπονται από το Π.Δ/γμα 36/1992 (Α' 17), εφαρμόζονται αναλόγως για τους σκοπούς του παρόντος Δ/τος.

Άρθρο 13

Οι παραβάτες των διατάξεων του παρόντος Δ/τος τιμωρούνται με τις προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του Ν. 1197/1981 (Α' 240) ποινές.

Άρθρο 14

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Δ/τος καταργείται η Υπουργική Απόφαση αριθμ. 350762/1985 (Β' 22).

Άρθρο 15

Το παράρτημα που ακολουθεί αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος Διατάγματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΜΟΝΟΠΛΑ, ΒΟΟΕΙΔΗ, ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ ΚΑΙ ΧΟΙΡΟΙ

A. Γενικές διατάξεις

1. Τα ζώα τα οποία προβλέπεται να γεννήσουν κατά τη διάρκεια της μεταφοράς ή τα οποία έχουν γεννήσει κατά τις προηγούμενες 48 ώρες, καθώς και τα νεογέννητα ζώα των οποίων ο ομφαλός δεν έχει επουλωθεί πλήρως, δεν θεωρούνται ικανά για μεταφορά.

2. α) Τα ζώα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους αρκετό χώρο ώστε να μπορούν να στέκονται όρθια στη φυσική τους στάση και, ενδεχομένως, να προστατεύονται με κιγκλιδώματα από τους κραδασμούς του μεταφορικού μέσου. Πρέπει επίσης να έχουν χώρο για να ξαπλώνουν εκτός εάν ειδικές περιστάσεις που αφορούν την προστασία των ζώων επιβάλλουν το αντίθετο,

β) η κατασκευή και ο χειρισμός των μεταφορικών μέσων και των κιβωτίων πρέπει να εξασφαλίσουν την προστασία των ζώων έναντι δυσμενών καιρικών συνθηκών και μεγάλων κλιματικών διακυμάνσεων. Ο εξαερισμός και ο όγκος του περιβάλλοντος χώρου πρέπει να προσαρμόζονται στις συνθήκες μεταφοράς και να είναι κατάλληλοι για το είδος των μεταφερομένων ζώων,

γ) τα μεταφορικά μέσα και τα κιβώτια πρέπει να μπορούν να καθαρίζονται εύκολα, να μην επιτρέπουν τη διαφυγή των ζώων και να είναι κατασκευασμένα και εξοπλισμένα ούτως ώστε να αποφεύγεται οποιοσδήποτε τραυματισμός και άσκοπη ταλαιπωρία των ζώων και να εξασφαλίζεται η ασφάλειά τους. Τα κιβώτια που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των ζώων πρέπει να φέρουν σήμα το οποίο να υποδεικνύει την παρουσία ζωντανών ζώων καθώς και σήμα που να δείχνει τη θέση τους. Πρέπει να επιτρέπουν την επιθεώρηση και την παροχή των αναγκαίων φροντίδων στα ζώα και να είναι τοποθετημένα κατά τρόπο που να μην παρεμποδίζει τον αερισμό. Κατά τη διάρκεια της μεταφοράς και των χειρισμών, τα κιβώτια πρέπει να βρίσκονται πάντοτε σε κατακόρυφη θέση και να μην υφίστανται βίαιους κλονισμούς και προσκρούσεις.

δ) κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, τα ζώα πρέπει να ποτίζονται και να λαμβάνουν κατάλληλη τροφή σε κανονικά διαστήματα. Τα διαστήματα αυτά δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 24 ώρες εκτός εάν ειδικές συνθήκες επιβάλλουν την παράταση του διαστήματος αυτού κατά δύο το πολύ ώρες προς όφελος των ζώων, ανάλογα ιδίως με τα μεταφερόμενα είδη, τα χρησιμοποιούμενα μεταφορικά μέσα, καθώς και τη γεινίαση του τόπου εκφόρτωσης,

ε) τα μονοπλά πρέπει να φέρουν καπίστρι κατά τη διάρκεια της μεταφοράς. Η διάταξη αυτή δεν είναι υποχρεωτική όταν πρόκειται για μη δαμασμένα πουλάρια, ή όταν τα ζώα μεταφέρονται σε ατομικά κιβώτια,

στ) όταν τα ζώα είναι προσδεδεμένα, τα χρησιμοποιούμενα μέσα πρόσδεσης πρέπει να είναι αρκετά ανθεκτικά ώστε να μην σπάνε κατά τη διάρκεια μεταφοράς υπό φυσιολογικές συνθήκες, και να έχουν αρκετό μήκος ώστε τα ζώα να μπορούν, εάν είναι αναγκαίο, να ξαπλώνουν, να τρώγουν και να πίνουν, να είναι δε σχεδιασμένα με τρόπο που να μην υπάρχει κίνδυνος στραγγαλισμού ή τραυματισμού. Τα ζώα δεν πρέπει να είναι δεμένα από τα κέρατα, ή με κρίκους από τη μύτη,

ζ) τα μονοπλά πρέπει να μεταφέρονται σε ειδικά ατο-

μικά ιπποφορεία ή κιβώτια σχεδιασμένα ώστε να προστατεύουν τα ζώα από τους κραδασμούς. Ωστόσο, τα ζώα αυτά μπορούν να μεταφέρονται καθ' ομάδες, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να μην μεταφέρονται μαζί ζώα που είναι εχθρικά μεταξύ τους ή, στην περίπτωση που μεταφέρονται μαζί, να μην έχουν πεταλωμένες τις οπίσθιες οπλές τους,

η) τα μόνοπλα δεν πρέπει να μεταφέρονται σε οχήματα με πολλά επίπεδα.

3. α) Όταν ζώα διαφόρων ειδών μεταφέρονται στο ίδιο μεταφορικό μέσο, πρέπει να χωρίζονται ανάλογα με το είδος, εκτός εάν πρόκειται για ζώα που έχουν συνηθίσει να ζουν μαζί και θα δυσφορούσαν εάν χωρίζονταν. Επίσης, πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέτρα για να αποφεύγονται προβλήματα που ενδέχεται να ανακύψουν κατά τη μεταφορά, στο ίδιο μεταφορικό μέσο, ειδών τα οποία, από τη φύση τους, εχθρεύονται το ένα το άλλο. Όταν ζώα διαφόρων ηλικιών μεταφέρονται στο ίδιο μεταφορικό μέσο, τα νεαρά ζώα πρέπει να διαχωρίζονται από τα ενήλικα· ο περιορισμός αυτός όμως δεν εφαρμόζεται στα θηλυκά ζώα που ταξιδεύουν με μικρά τα οποία θηλάζουν. Τα μη ευνοηχισμένα ενήλικα αρσενικά ζώα πρέπει να διαχωρίζονται από τα θηλυκά.

Οι κάπροι αναπαραγωγής πρέπει να διαχωρίζονται μεταξύ τους. Το ίδιο ισχύει και για τους επιβήτορες. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται μόνον εφόσον τα ζώα δεν έχουν εκτραφεί καθ' ομάδες που μπορούν να συνυπάρχουν ή δεν έχουν συνηθίσει να ζουν μεταξύ τους,

β) στα χωρίσματα στα οποία βρίσκονται τα ζώα, δεν πρέπει να φορτώνονται εμπορεύματα τα οποία ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την καλή διαβίωση των ζώων.

4. Για τη φόρτωση και εκφόρτωση των ζώων πρέπει να χρησιμοποιείται κατάλληλος εξοπλισμός όπως γέφυρες, ράμπες ή διάδρομοι. Ο εξοπλισμός πρέπει να έχει αντιολισθητικό δάπεδο και, εάν είναι ανάγκη, να φέρει πλάγια προστατευτικά κιγκλιδώματα. Κατά τη διάρκεια της μεταφοράς τα ζώα δεν πρέπει να κρέμονται με μηχανικά μέσα ούτε να ανυψώνονται ή να σύρονται από το κεφάλι, τα κέρατα, τα πόδια, την ουρά ή το τρίχωμα. Πρέπει επίσης να αποφεύγεται στο μέτρο του δυνατού η χρήση συσκευών που παράγουν ηλεκτρικές εκκενώσεις.

5. Το δάπεδο των μεταφερομένων μέσων ή των κιβωτίων πρέπει να είναι αρκετά στερεό για να αντέχει στο βάρος των μεταφερομένων ζώων, επίσης δε να μην είναι ολισθηρό εάν το δάπεδο έχει κενά ή τρύπες, δεν πρέπει να έχει αιχμές που θα μπορούσαν να τραυματίσουν τα ζώα. Το δάπεδο πρέπει να καλύπτεται από επαρκή στρωμή για την απορρόφηση των περιττωμάτων, εκτός εάν αυτή μπορεί να αντικατασταθεί από άλλο μέσο που να παρουσιάζει τουλάχιστον τα ίδια πλεονεκτήματα ή εάν τα περιττώματα απομακρύνονται τακτικά.

6. Για να εξασφαλιστεί ότι παρέχεται η αναγκαία περιποίηση στα ζώα κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, οι αποστολές των ζώων πρέπει να συνοδεύονται, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) στην περίπτωση που τα ζώα μεταφέρονται σε ασφαλή κιβώτια με κατάλληλο εξαερισμό και τα οποία περιέχουν, εάν είναι ανάγκη, επαρκή τροφή και νερό σε μη ανατρεπόμενα δοχεία, για ταξίδι διπλής διάρκειας από την προβλεπόμενη,

β) στην περίπτωση που ο μεταφορέας αναλαμβάνει να εκτελέσει καθήκοντα συνοδού

γ) στην περίπτωση που ο αποστολέας έχει αναθέσει σε εντολοδόχο του τη φροντίδα των ζώων σε κατάλληλους σταθμούς.

7. α) Ο συνοδός ή ο εντολοδόχος του αποστολέα υποχρεούται να φροντίσει τα ζώα, να τους παρέχει τροφή και νερό και ενδεχομένως, να τα αρμέγει·

β) οι γαλακτοφόρες αγελάδες πρέπει να αρμέγονται ανά διαστήματα 12 ωρών περίπου και πάντως 15 ωρών το πολύ·

γ) για να μπορεί να παρέχει τις φροντίδες αυτές, ο συνοδός πρέπει να έχει στη διάθεσή του, ενδεχομένως, κατάλληλο μέσο φωτισμού.

8. Τα ζώα πρέπει να φορτώνονται μόνο σε μεταφορικά μέσα που έχουν καθαρισθεί επιμελώς και, ενδεχομένως, απολυμανθεί. Τα νεκρά ζώα, τα περιττώματα και η κόπρος πρέπει να απομακρύνονται το ταχύτερο δυνατόν.

Β' Ειδικές διατάξεις για τις σιδηροδρομικές μεταφορές

9. Κάθε βαγόνι που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά ζώων πρέπει να φέρει σήμα που να υποδεικνύει την παρουσία ζωντανών ζώων, εκτός εάν τα ζώα μεταφέρονται σε κιβώτια. Ελλείψει ειδικών βαγονιών για τη μεταφορά ζώων, τα χρησιμοποιούμενα βαγόνια πρέπει να είναι καλυμμένα, να μπορούν να ταξιδεύουν με μεγάλη ταχύτητα και να διαθέτουν επαρκώς μεγάλα ανοίγματα φυσικού αερισμού ή κατάλληλο σύστημα τεχνητού εξαερισμού ακόμη και σε χαμηλές ταχύτητες. Τα εσωτερικά τοιχώματα των βαγονιών πρέπει να είναι ξύλινα ή από άλλο κατάλληλο υλικό, να είναι τελείως λεία και να φέρουν, σε κατάλληλο ύψος, κρίκους ή ράβδους όπου να μπορούν να προσδεθούν τα ζώα, εάν αυτό χρειασθεί.

10. Όταν δεν μεταφέρονται σε ατομικά κιβώτια, τα μόνοπλα πρέπει να προσδένονται είτε κατά τρόπο ώστε να βλέπουν προς την ίδια πλευρά του οχήματος είτε το ένα απέναντι στο άλλο. Ωστόσο, τα πουλάρια και τα μη δαμασμένα ζώα δεν πρέπει να προσδένονται.

11. Τα μεγάλα ζώα πρέπει να φορτώνονται στα βαγόνια κατά τρόπο ώστε ο συνοδός να μπορεί να κυκλοφορεί ανάμεσά τους.

12. Όταν, σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο α), απαιτείται διαχωρισμός των ζώων, ο διαχωρισμός αυτός μπορεί να πραγματοποιείται είτε με την πρόσδεση των ζώων σε διαφορετικά σημεία του βαγονιού, εάν υπάρχει αρκετός χώρος, είτε με τη βοήθεια κατάλληλων χωρισμάτων.

13. Κατά τη σύνδεση των βαγονιών και για κάθε άλλο ελιγμό, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφεύγονται απότομα τραντάγματα των βαγονιών που μεταφέρουν ζώα.

Γ' Ειδικές διατάξεις για τις οδικές μεταφορές

14. Τα οχήματα πρέπει να είναι κατασκευασμένα κατά τρόπο ώστε να εμποδίζεται η διαφυγή των ζώων και να εξασφαλίζεται η προστασία τους· επίσης πρέπει να διαθέτουν οροφή η οποία να εξασφαλίζει αποτελεσματική προστασία από τις καιρικές συνθήκες.

15. Μέσα στα οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά μεγάλων ζώων τα οποία κανονικά πρέπει να προσδένονται πρέπει να υπάρχουν εγκατεστημένα μέσα πρόσδεσης. Εάν το όχημα πρέπει να χωριστεί σε διαμερίσματα, τα χωρίσματα πρέπει να είναι κατασκευασμένα από ανθεκτικό υλικό.

16. Τα οχήματα πρέπει να φέρουν κατάλληλο εξοπλισμό ο οποίος να πληροί τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 4.

Δ. Ειδικές διατάξεις για τις πλωτές μεταφορές

17. Ο εξοπλισμός των σκαφών πρέπει να είναι τέτοιος ώστε τα ζώα να μπορούν να μεταφέρονται χωρίς να τραυματίζονται ή να ταλαιπωρούνται πέραν του αναπόφευκτα αναγκαίου.

18. Τα ζώα δεν πρέπει να μεταφέρονται σε ακάλυπτα καταστρώματα, εκτός εάν βρίσκονται μέσα σε κατάλληλα στερεωμένα κιβώτια ή σε άλλους χώρους, εγκεκριμένους από την αρμόδια αρχή, οι οποίοι παρέχουν ικανοποιητική προστασία από τη θάλασσα και την κακοκαιρία.

19. Τα ζώα πρέπει να προσδένονται ή να τοποθετούνται σε κατάλληλα ατομικά ή ομαδικά κιβώτια.

20. Πρέπει να υπάρχουν κατάλληλοι διάδρομοι που να επιτρέπουν την πρόσβαση σε όλα τα ατομικά ή ομαδικά κιβώτια ή οχήματα όπου βρίσκονται τα ζώα. Επίσης, πρέπει να υπάρχει κατάλληλος φωτισμός.

21. Ο αριθμός των συνοδών πρέπει να είναι επαρκής σε σχέση με τον αριθμό των μεταφερόμενων ζώων και τη διάρκεια του ταξιδιού.

22. Όλα τα τμήματα του πλοίου που καταλαμβάνονται από τα ζώα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με εγκατάσταση εκροής των υδάτων και να διατηρούνται σε καλή κατάσταση καθαριότητας.

23. Εργαλείο εγκεκριμένο από την αρμόδια αρχή πρέπει να είναι διαθέσιμο για τη σφαγή των ζώων σε περίπτωση ανάγκης.

24. Τα σκάφη που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των ζώων πρέπει να εφοδιάζονται, πριν από την αναχώρηση, με επαρκή αποθέματα πόσιμου νερού - εάν δεν διαθέτουν κατάλληλο σύστημα παραγωγής πόσιμου νερού - και κατάλληλων τροφών, ανάλογα με το είδος και τον αριθμό των μεταφερομένων ζώων καθώς και τη διάρκεια του ταξιδιού.

25. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την απομόνωση ασθενών ή τραυματισμένων ζώων κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και για την παροχή των πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ανάγκης.

26. α) Οι παράγραφοι 17 έως 19 δεν εφαρμόζονται στις μεταφορές ζώων με σιδηροδρομικά ή οδικά οχήματα τα οποία φορτώνονται σε οχηματαγωγά ή παρόμοια πλοία.

Σε περίπτωση που τα ζώα μεταφέρονται με σιδηροδρομικά οχήματα τα οποία φορτώνονται σε πλοία, λαμβάνονται ειδικά μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται κατάλληλος εξοπλισμός καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού.

β) όταν τα ζώα μεταφέρονται με οδικά οχήματα που φορτώνονται σε πλοία, πρέπει να εφαρμόζονται τα ακόλουθα μέτρα:

ι) το τμήμα μεταφοράς των ζώων πρέπει να είναι καλά στερεωμένο στο όχημα. Το όχημα και το τμήμα μεταφοράς των ζώων πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα σημεία στερέωσης ώστε να στερεώνονται σταθερά στο πλοίο. Στο καλυμμένο κατάστρωμα των οχηματαγωγών «ROLL-ON - ROLL OFF» πρέπει να εξασφαλίζεται κατάλληλος αερισμός, ανάλογα με τον αριθμό των μεταφερομένων οχημάτων. Εφόσον είναι εφικτό, τα οχήματα που μεταφέρουν ζώα πρέπει να τοποθετούνται κοντά σε στόμια εισόδου καθαρού αέρα,

ii) το τμήμα μεταφοράς των ζώων πρέπει να έχει αρκετά

ανοίγματα ή άλλα συστήματα που να εξασφαλίζουν επαρκή αερισμό, λαμβανομένου υπόψη ότι η παροχή του αέρα είναι περιορισμένη στον κλειστό χώρο του κύτους οχημάτων του πλοίου. Ο ελεύθερος χώρος στο εσωτερικό του τμήματος μεταφοράς των ζώων και σε καθένα από τα επίπεδά του, πρέπει να είναι επαρκής ώστε να επιτρέπει το σωστό αερισμό πάνω από τα ζώα όταν αυτά βρίσκονται στη φυσική όρθια στάση τους,

iii) πρέπει να προβλέπεται η άμεση πρόσβαση σε κάθε χώρισμα του τμήματος μεταφοράς των ζώων ώστε να είναι δυνατόν να τους παρέχονται φροντίδες, τροφή και νερό κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Ε' Ειδικές διατάξεις για τις εναέριες μεταφορές

27. Τα ζώα πρέπει να μεταφέρονται σε ατομικά ή ομαδικά κιβώτια ή ιπποφορεία κατάλληλα για το μεταφερόμενο είδος, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη ρύθμιση της IATA σχετικά με τη μεταφορά ζώντων ζώων.

28. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε να αποφεύγονται οι εξαιρετικά υψηλές ή χαμηλές θερμοκρασίες εντός του αεροσκάφους, ανάλογα με το είδος των ζώων. Επιπλέον, πρέπει να αποφεύγονται μεγάλες διακυμάνσεις στην πίεση του αέρα.

29. Στα φορτηγά αεροσκάφη πρέπει να υπάρχει εργαλείο εγκεκριμένο από την αρμόδια αρχή για τη σφαγή των ζώων σε περίπτωση ανάγκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ, ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΠΤΗΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΝΕΛΙΑ

30. Οι διατάξεις των ακόλουθων παραγράφων του κεφαλαίου I εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών στη μεταφορά πουλερικών και κατοικιδίων πτηνών και κουνελιών: παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ) και παράγραφοι 3, 5, 6, 8, 9, 13, 17 έως 22, 24 και 26 έως και 29.

31. Κατάλληλη τροφή και νερό πρέπει να είναι διαθέσιμα σε επαρκή ποσότητα, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες:

ι) η μεταφορά διαρκεί λιγότερο από 12 ώρες, χωρίς να συνυπολογίζεται ο χρόνος φόρτωσης και εκφόρτωσης.

ii) η μεταφορά διαρκεί λιγότερο από 24 ώρες εφόσον πρόκειται για νεοσσούς οποιοδήποτε είδους, υπό τον όρο ότι η μεταφορά ολοκληρώνεται εντός 72 ωρών μετά την εκκόλαψη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΟΙ ΣΚΥΛΟΙ ΚΑΙ ΓΑΤΕΣ

32. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχείο α), οι διατάξεις των ακόλουθων παραγράφων του κεφαλαίου I, εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στη μεταφορά κατοικιδίων σκύλων και γατών: παράγραφος 1, παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ), παράγραφοι 3, 5, 6, παράγραφος 7 στοιχεία α) και γ), παράγραφοι 8, 9, 12, 13, 15 και 17 έως και 29.

33. Στα μεταφερόμενα ζώα πρέπει να παρέχεται τροφή ανά διαστήματα όχι μεγαλύτερα των 24 ωρών και νερό ανά διαστήματα όχι μεγαλύτερα των 12 ωρών. Τα ζώα πρέπει να συνοδεύονται με σαφείς γραπτές οδηγίες όσον αφορά

την παροχή τροφής και νερού. Τα θηλυκά που βρίσκονται σε οίστρο πρέπει να διαχωρίζονται από τα αρσενικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΛΛΑ ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΤΗΝΑ

34. α) Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στις μεταφορές των θηλαστικών και πτηνών που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις των προηγούμενων κεφαλαίων.

β) οι ακόλουθες παράγραφοι του κεφαλαίου I εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στη μεταφορά των ειδών που αφορά το παρόν κεφάλαιο: παράγραφος 1, παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ), παράγραφος 3 στοιχείο β), παράγραφοι 4, 5, 6 παράγραφος 7 στοιχεία α) και γ), παράγραφοι 8, 9 και 13 έως 29.

35. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), μπορούν να μεταφέρονται μόνο ζώα υγιή και ικανά προς μεταφορά. Τα ζώα που είναι προφανώς σε κατάσταση προχωρημένης κυοφορίας ή τα ζώα που γέννησαν πρόσφατα καθώς και τα νεογέννητα που δεν δύνανται να τραφούν μόνα τους και δεν συνοδεύονται από τη μεταφορά τους δεν θεωρούνται ικανά προς μεταφορά. Μπορούν να παρέχουν παρεκκλίσεις από τις διατάξεις αυτές σε εξαιρετικές περιπτώσεις εάν επιβάλλεται, προς το συμφέρον του ζώου, να μεταφερθεί σε χώρο όπου μπορεί να του παραχθεί κατάλληλη περιποίηση.

36. Δεν πρέπει να χορηγούνται ηρεμιστικά εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις και, στην περίπτωση αυτή, υπό τον άμεσο έλεγχο κτηνιάτρου. Ένα ενημερωτικό έγγραφο για τη χορήγηση ηρεμιστικών πρέπει να συνοδεύει το ζώο μέχρι τον προορισμό του.

37. Τα ζώα πρέπει να μεταφέρονται μόνο με κατάλληλα μεταφορικά μέσα, επί των οποίων να υπάρχει, ενδεχομένως, ένδειξη ότι πρόκειται για ζώα άγρια, ανθρωπόφοβα ή επικίνδυνα. Εξάλλου, πρέπει να υπάρχουν σαφείς γραπτές οδηγίες όσον αφορά την παροχή τροφής και νερού και κάθε ιδιαίτερης φροντίδας που απαιτείται.

Τα ζώα που ταξιδεύουν υπό την κάλυψη της CITES πρέπει να μεταφέρονται σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες διατάξεις των «οδηγιών σχετικά με τη μεταφορά και την προετοιμασία για μεταφορά ζώων αγρίων ζώων και φυτών» της CITES. Κατά την αεροπορική μεταφορά τα ζώα πρέπει να μεταφέρονται τουλάχιστον σύμφωνα με τους πιο πρόσφατους κανόνες της IATA για τη μεταφορά ζώων ζώων. Επίσης, πρέπει να κατευθύνονται το συντομότερο δυνατό στον προορισμό τους.

38. Στα ζώα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο πρέπει να παρέχονται φροντίδες σύμφωνα με τις οδηγίες που αναφέρονται στο σημείο 37.

39. Πρέπει να προβλέπεται κατάλληλη προθεσμία περιορισμού και προετοιμασίας των ζώων για ταξίδι, κατά τη διάρκεια της οποίας θα εισέρχονται, εφόσον είναι ανάγκη, σιγά - σιγά στο κιβώτιό τους.

40. Ζώα διαφορετικών ειδών δεν πρέπει να τοποθετούνται στο ίδιο κιβώτιο. Επιπλέον, ζώα του ίδιου είδους δεν

πρέπει να τοποθετούνται στο ίδιο κιβώτιο εκτός εάν είναι γνωστό ότι ανέχονται το ένα το άλλο.

41. Τα ελαφοειδή δεν πρέπει να μεταφέρονται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία αλλάζουν τα κέρατά τους.

42. Τα πτηνά πρέπει να κρατούνται σε ημίφως.

43. Με την επιφύλαξη των ειδικών μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3, στα θαλάσσια θηλαστικά πρέπει να παρέχονται συνεχείς φροντίδες από ειδικευμένο πρόσωπο. Τα μέσα μεταφοράς δεν πρέπει να στοιβάζονται.

44. α) Προκειμένου να εξασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η πρόπωση ροή του αέρα, πρέπει να επιτυγχάνεται επιπλέον εξαερισμός μέσω ανοιγμάτων κατάλληλης διαμέτρου σε όλες τις πλευρές των κιβωτίων. Ωστόσο, τα ανοίγματα αυτά πρέπει να έχουν τέτοιο μέγεθος ώστε να αποφεύγεται επαφή των ζώων με τα πρόσωπα που διακινούν τα κιβώτια, ή ο τραυματισμός τους.

β) κιγκλιδώματα κατάλληλου μεγέθους πρέπει να τοποθετούνται σε όλες τις πλευρές, πλάγια, άνω και κάτω, των κιβωτίων για να μπορεί ο αέρας να κυκλοφορεί ελεύθερα και να φθάνει μέχρι τα ζώα σε περίπτωση στενού στοιβάγματος του φορτίου.

45. Τα ζώα δεν πρέπει να τοποθετούνται πλησίον τροφίμων ή σε χώρους όπου έχουν πρόσβαση άτομα χωρίς άδεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΑΛΛΑ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΑ ΚΑΙ ΨΥΧΡΟΑΙΜΑ ΖΩΑ

46. Τα άλλα σπονδυλωτά και τα ψυχρόαιμα ζώα πρέπει να μεταφέρονται σε κατάλληλες συσκευασίες και υπό κατάλληλες για το εκάστοτε είδος συνθήκες, ιδίως όσον αφορά το χώρο, τον εξαερισμό, τη θερμοκρασία, την ασφάλεια και την παροχή νερού και οξυγόνου. Τα ζώα που καλύπτονται από την CITES πρέπει να μεταφέρονται σύμφωνα με τις «οδηγίες σχετικά με τη μεταφορά και την προετοιμασία για μεταφορά αγρίων ζώων ζώων και φυτών» της CITES. Κατά την αεροπορική μεταφορά, τα ζώα αυτά πρέπει να μεταφέρονται σύμφωνα τουλάχιστον με τους πλέον πρόσφατους κανόνες της IATA για τη μεταφορά ζώων ζώων. Τα ζώα αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον προορισμό τους το ταχύτερο δυνατόν.

Η ισχύς του παρόντος Δ/τος αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 1993, με εξαίρεση τη διάταξη του άρθρου 13 της οποίας η ισχύς αρχίζει από της δημοσίευσής του.

Στον Υφυπουργό Γεωργίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Δ/τος.

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 1995

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΒΑΣ. ΒΑΣΙΛΑΚΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Εκδίδει την ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ από το 1833

Διεύθυνση : Καποδιστρίου 34
 Ταχ. Κώδικας : 104 32
 TELEX : 22.3211 YPET GR
 FAX : 5234312

Οι Υπηρεσίες του ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
 λειτουργούν καθημερινά από 8.00' έως 13.00'

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- * Πώληση ΦΕΚ όλων των Τευχών Σολωμού 51 τηλ.: 52.39.762
- * ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.188
- * Για φωτοαντίγραφα παλαιών τευχών στην οδό Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.141
- * Τμήμα πληροφόρησης: Για τα δημοσιεύματα των ΦΕΚ Σολωμού 51 τηλ.: 52.25.713 – 52.49.547

- * Οδηγίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.48.785
- Πληροφορίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.25.761

- * Αποστολή ΦΕΚ στην επαρχία με καταβολή της αξίας του δια μέσου Δημοσίου Ταμείου Για πληροφορίες: τηλ.: 52.48.320

Τιμές κατά τεύχος της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ:

Κάθε τεύχος μέχρι 8 σελίδες δρχ. 100. Από 9 σελίδες μέχρι 16 δρχ. 150, από 17 έως 24 δρχ. 200

Από 25 σελίδες και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου (8σέλιδου ή μέρους αυτού) αυξάνεται κατά 50 δρχ.

Μπορείτε να γίνετε συνδρομητής για όποιο τεύχος θέλετε. Θα σας αποστέλλεται με το Ταχυδρομείο.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 2531

Η ετήσια συνδρομή είναι:

α) Για το Τεύχος Α'	Δρχ.	20.000
β) » » Β'	»	40.000
γ) » » Γ'	»	10.000
δ) » » Δ'	»	40.000
ε) » » Αναπτυξιακών Πράξεων	»	25.000
στ) » » Ν.Π.Δ.Δ.	»	10.000
ζ) » » ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	»	5.000
η) » » Δελτ. Εμπ. & Βιομ. Ιδ.	»	10.000
θ) » » Αν. Ειδικού Δικαστηρίου	»	3.000
ι) » » Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	»	210.000
ια) Για όλα τα Τεύχη εκτός ΤΑΕ-ΕΠΕ	»	110.000

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 3512

Ποσοστό 5% υπέρ του Ταμείου Αλληλοβοήθειας του Προσωπικού (ΤΑΠΕΤ)

Δρχ.	1.000
»	2.000
»	500
»	2.000
»	1.250
»	500
»	250
»	500
»	150
»	10.500
»	5.500

Πληροφορίες: τηλ. 52.48.320